Ч. 226 (12.882). Львів, пятниця 9. жовтня 1931. Pocztowa opłatę zapłacono ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Щадити чи витрачати?

Актуалізація проблеми ощадности у звязку з хитанням валют.

(Від нашого кореспондента.)

Рим, 2. жовтня 1931.

Крах англійської валюти знову поставив перед цілим світом проблему ощадности. І то просто з погляду практичного підходу до справи: чи варто в дійсності ощаджувати, відмовляти собі й у тому й у цьому, складати муравлиною працею гріш до гроша, тішитися думкою про забезпечення будучности дітей і побільшення народнього добра, коли раптом одного не дуже приємного дня довідуєшся, — як це було спершу в Росії, потім в Німеччині, та в меншій мірі майже в усіх інших європейських країнах, а нарешті тепер в Англії, — що твій ощаджений гріш загубив чверть, половину, а то й цілу свою вартість... Це так, наче в давніх казках про зачаровані скарби: тішиться людина, що має перед собою купу щирого золота, а чари минуть, людина нараз перехреститься — і має перед собою не золото, а звичайне вугілля. У фінансовому інтернаціональному світі, коли чари проходять, замісць купи золота фігурують звичайно купи папірців.

До цих причин обезвартнення ощадности так би мовити з безпосереднього практичного досвіду, що особливо дав себе пізнати в деяких країнах Европи, приєдналася останніми роками ще й сильна ідеольоґічна протиощадна пропаґанда, яка вийшла з Америки і намагається зробити з ощадности — соціяльну хибу. Головним теоретиком протиощадности є відомий мільйонер і автомобілевий король Форд. На одному банкеті, кілька років тому, Форд, на просьбу сказати кілька слів, кинув старому і новому світові таку вражаючу раду: „Не ощаджуйте! Ощаджування є чеснотою кволих і осуджених на поразку в житті. Мій досвід навчає мене, що витрачати все, що заробляється, є необхідне, щоби заробляти все більше, і що той, хто ощаджує, є присуджений на мізерію..."

Слова Форда були прийняті американським економічним світом, як свого рода Євангелія. Але вже за кілька літ жорстока дійсність виявила, що в цьому світі нема абсолютних **для всіх і на кожний час** підхожих норм, і що „присудженим на мізерію" є не лише той, хто ощаджує, але і той, що **не** ощаджує.

Форд каже правду, що ощадність зменшує споживання (консумцію), себто і продукцію. В країні, занадто ощадній, масова консумція є неможлива, отже неможливі є й дешеві ціни, що їх приносить масова продукція. Дійсно є божевіллям думати, ніби обмеження купівлі може привести до зниження цін. Якщо купці будуть примушені ліквідувати свої приписи з великою втратою, вони не будуть більше купувати тих фабрикатів, і промисловець буде старатися найти заробіток при меншій продукції фабрикатів, себто буде продавати їх дорожче. Можливо, що знизить теж плату робітникам, і крам, якщо буде продаватися по тій самій ціні, коштуватиме фактично для бідного населення дорожче. Крім того нарід, що визначається прикметою ощадности, тужить завжди за безпекою, боїться ризикувати, в наслідку хворіє на брак ініціятиви, задовольняється малим, виявляє недовіря до життя і до себе, виявляє страх перед тими трудностями, які він може зустріти на свойому шляху. І тому саме, що тон сучасного життя надає молодь — залюблена у спортах, пригодах і небезпеках, молодь, що ніколи не виявляла особливої симпатії до ощадности, — протиощадничий рух поширився в цілому світі з незвичайною швидкістю. Останній крах англійської валюти, що знову пустив по вітру міліярди ощаджуваних грошей, очевидячки ще більше скріпить цей рух, хоча і йому нанесла немалий удар страшна ам. кріза з міліонами голодуючих, які не були настільки обережні, щоби заощадити гріш на чорний день. А проте роля ощадности в житті цивілізованої суспільности, роля ощадности в розвитку мистецтва і наук, цілого економічного і суспільного поступу є величезна, — і особливо нам, українцям, у нинішньому нашому положенні і з нашими надіями на майбтність, треба заздалегідь здати собі справу з того, що ощадність веде до багацтва і сили, дарма, що може довести — як каже Форд — і до „мізерії".

Наприклад на погляд Жака Бенвіля в економічному світі нема нічого шляхотнішого, як ощадність. Вона має в собі характер святости, бо її підставою є — **жертвенність.** Людина, що заощаджує, думає не стільки про себе, як про інших, про свою жінку, родину, дітей, що мали би прийти по ньому. Вона кориться думці про будучність, вона відмовляється від матеріяльного негайного задоволення задля певної ідеї. Ощадність це добровільне самообмеження, і в тому її моральна вартість. Вона є ніби містком зі світа економіки до світа духу.

Одною з найкращих дефініцій капіталістичної цивілізації, як каже італійський фільософ економіст Тільгер, є визначення її, як цивілізації з продуктивною ощадністю. Бо ощадність може бути і продуктивна і непродуктивна. Не рідко ощаджується капітал задля забезпеки „спокійної старости", — це саме та ощадність, що походить зі страху перед життям. Не рідко також цей заощаджений капітал іде на позички під високі відсотки. Так ужитий капітал збогачує людину, але не суспільність, і має коріння у стані душі, який є далекий від життя і навіть йому ворожий. Зрозуміло, що і Католицька Церква, осуджуючи марнотравство і пишність, не менше суворо осуджує і лихварство. Зате, устами томи Аквінського, св. Антонія Фльорентійського, св. Бернардина Сієнського, вона проголошує річчю дозволеною той прибуток, який приходить з вкладу капіталу до якогось економічного підприємства, одначе з умовиною, щоби вкладач капіталу поділяв і всі ризика підприємства. Коли до систематичного і добровільного звичаю ощадности приєднюється звичай інвестувати ощаджений капітал в економічні підприємства, а не в лихварські позички, тоді повстає капіталістична цивілізація. Це цивілізація, що живе ціла в будучому, в завтрішньому дні, що ніколи не стоїть на місці; вона силою річей мусить намагатися перетворити кожну річ споживання в засіб продукції; вона мусить бути цивілізацією ощадности.

Звичай ощаджування був і є одним з найсильніших знарядів оборони наступу капіталістичного світа проти соціялістичної критики. Лише приватний підприємець, мовляв, має стільки розуму в голові, змислу передбачування і поміркованости, щоби втриматися від марнування цілого свого заробітку і вжити заощаджений гріш, як **новий засіб продукції.** Громадянство, в якому вже не ділає пружина приватного зацікавлення, в якому володарями богацтва стають ті, що ним ніколи не втішалися і що тому жадібні винагороди за минулий піст, — ніколи не зуміє ощаджувати. Воно не лише споживе всі здобуті багацтва, але знищить в корінні і всі будучі жнива.

„Соціялізм, каже Тільгер, збудований не на „виробленню", але „на розподіленню", не на „здобутках", але на „потребах", соціялізм нищить самі психольоґічні умови, які лише й дозволяють практикувати у великому стилю і систематично — ощадність. Колиб навіть яка соціялістична суспільність і зорганізувалася, вона ніколи не побільшила би, але, в крайньому випадку, лише зберігла би багацтва минулого..."

Приклад Росії в перші роки після революції (тепер там починають ділати інші закони й інші чинники), приклад сучасної Англії виказує нам цілком ясно, що соціялістична суспільність не всилі зберігти багацтв минулого.

І тут доходимо до відповіди на проблему ощадности: ощаджуйте гріш, вкладайте його в підприємства, збогачуйте себе і свій нарід, але — майте спершу певність, що в уряді є люди, які розуміють значіння ощадности і які те розуміння здатні провести в життя. В противному разі — заощаджуйте не гріш, а знання і енергію, готовість до всього, рішучість, відвагу. Бо, зрештою, кожний нарід є вартий свого уряду і кожний уряд є висловом свого народу і не діється, мабуть, без причини, коли який нарід і зовсім не має свого уряду... Каси-ж ощадности є найкращим покажчиком довіря народу до уряду. Після останніх підрахунків, в італійських касах ощадности находиться тепер 18

Wyciąg z protokolu wspólnego z d. 3. października 1931 r. Wyciąg z protokolu wspólnego z d. 3. października 1931 r Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w sprawie kon- Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 217. czasopisma „Dilo" z daty Lwów dnia 29 tiskaty Nr. 217. czasopisma „Dilo" z daty Lwów dnia 29. września 1931 r. do sygn. VI. 1. Pr. 468/31 na posiedzeniu września 1931 r. do sygn. VI. 1. Pr. 468/31 na posiedzeniu niejawnem w dniu 3. października 1931 po wysluchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 28 września 1931 r. przez Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Dilo" № 217 z daty Lwów, dnia 29. września 1931 r. zawierającego w artykule 1) p. t. „Rewizji i aresztuwannia" w całości z tytulem, 2) w artykule pt. „A grenadyry idut" w całości z tytulem, 3) w artykule pt. „Aresztuwaly wbyjnykiw posla Hołówka" od słów „Krim zhadanych do słów „w Truskawci" znamiona ad ustęp 1), 3) występku z art. VII. ust. z 17/12 1862 Dzpp. Nr. 8 z 1863 ad 2) zbrodni z § 65a) uk., zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzial. redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezplatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII 1862 Dzup. Nr. 6 ex 1862, t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu ad 1 i 3) podanie do wiadomości ogółu szczegółów dochodzeń karnych przed ich ukończeniem i zanim z nich zrobiono użytek na rozprawie sądowej, ad 2) przedstawieniem bezskutecznych dążeń separatystycznych niektórych jednostek pobudzić do wzgardy i nienawiści przeciw jednolitemu związkowi państwowemu, co odpowiada znamionom zbrodni z § 65a) uk. i występku z art. VII. ust. z 17/12 1862 Nr. 8 Dzpp. ex 1863. Według §§ 487, 489, 493 pk oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Przewodniczący: J. Antoniewicz wr. Protokulant: M. Karpiński wr.

Za zgodność: Lipanowicz starszy sekretarz.

Wyciąg z protokolu wspólnego z dnia 3 października 1931 r. Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 218 czasopisma „Dilo" z daty Lwów dnia 30. września 1931 r. do sygn. VI 1. Pr. 473/31 na posiedzeniu niejawnem w dniu 3. października 1931 po wysluchaniu zdania Prokuratora Sądu okręg. we Lwowie postanawia: I. uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 29 września 1931 r. przez Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Dilo" Nr. 218 z daty Lwów dnia 30 września 1931 r. zawierającego w artykule pt. „Nowa chwyla" w całości z tytułem znamiona występku z § 24 ustawy prasowej, zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. — Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezplatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 Dzpp. t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. II. uchylić konfiskatę artykułu pt. „Pisla smerty Haluszczynśkoho" i „Zi sudowoji sali". Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu podać do wiadomości ogółu treść pisma skonfiskowanego, co odpowiada znamionom występku z § 24 ustawy prasowej. Według §§ 487, 489, 493 pk., oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Ad II. W uchylonych od konfiskaty artykułach nie dopatrzył się Sąd znamion czynu karygodnego.

Przewodniczący: Medyński wr. Protokulant: M. Karpiński wr.

Za zgodność: Lipanowicz starszy seretarz.

міліярдів лір, що походять від пяти міліонів вкладчиків, головним чином з нижчих кляс народу, бо вищі користаються більше банками. Ясно, що італійський уряд вживає всіх зусиль, щоби виправдати довіря і ощадність дрібних вкладчиків, щоби затримати в усій номінальній вартості італійську монету. Італійська ліра має — будь-що-будь — йти по курсі золота, бо італійський уряд надає величезну вартість ощадності і за всяку ціну хоче затримати довіря ощаджуючих мас; він знає, що поза фантасмагоріями ілюзоричних банкових паперових операцій істнують лише два дійсні економічні фактори — праця і ощадність, в родині, як і в нації...

Але для того треба, щоби вже були — родина і нація.

Евген Онацький.

Про положення в Англії.

Англійське політичне життя часто виявляє для світа несподіванки. Може це лежить у природі англійця, що не любить теоретизування і бере життя таким, яким воно є, з усіма його непослідовностями й нельогічностями. Такий приклад „непослідовности" — це відношення, наприклад, до індійського національного руху: ще недавно Ґанді сидів у вязниці, а сьогодні з ним ведуть переговори, як з рівним у Льондоні, за „круглим столом".

Такою самою несподіванкою був останній кабінет Мекдональда. Мекдональд і кілька його прихильників протягом коротких днів із „Савлів поробилися Павлами". Вони визнали за потрібне робити те, чого вони ніколи не взялись би обороняти, колиб стояли далеко від урядової діяльности.

Причини сучасної британської політичної кризи загально відомі. Вони корінються у ненормальнім фінансовім господарстві Англії. Країна, що була батьківщиною модерного капіталізму, держава найпевнішої колись валюти й найліпшого бюджету, ця країна виявила за останніх десять років деякі небезпечні хитання в основах своєї господарської системи.

Англійська промисловість, яка раніше побивала своїх конкурентів на всьому світі, не пішла після світової війни шляхом раціоналізації. Наслідком цього була успішна конкуренція закордонних товарів з англійськими виробами не тільки на зовнішніх ринках, але й у самій Англії. Через те англійська промисловість мусіла звивати свою продукцію. Це привело до величезного зросту числа безробітних. В Англії вже давно минув час, коли в суспільних поглядах панував принцип: **„help yourself"** (сам собі помагай). Навпаки, переміг той погляд, що людина, яка втратила змогу працювати й заробляти на життя *без своєї вини*, має право на допомогу з боку суспільства.

Згідно з цим британська держава мусіла щороку витрачувати величезні суми на своїх 2 міліони безробітних. Витрата *непродуктивна*, бо безробітні не виробляють ніяких цінностей, держава піддержує іствування міліонів людей без надії, що витрачені кошти повернуться в її скарбницю. Колись Маркс, порівнюючи положення в суспільстві римського й сучасного пролетаріяту, влучно зазначив, що в старому Римі пролетаріят жив коштом суспільства, а в сучасности суспільство живе коштом пролетаріяту. В Англії сталося так, що значна частина робітництва протягом років мусить жити коштом державним, як безробітна.

Світова господарська криза надзвичайно загострила саме це питання — допомоги безробітним. Коло 120 міліонів фунтів недобору нараховує міністр фінансів Сновден на рік 1932, але й цей дефіцит знавці вважають за оцінений занадто оптимістично. Велика Британія мусіла для покриття витрат державного бюджету звернутися до закордонних капіталістів за позичкою. Тому, що національний англійський капітал обтяжений податками значно більше ніж у Франції або в Америці, англійське правительство не відважилося накладати на своїх капіталістів нових тягарів зі страху перед утечею капіталів за кордон. З другого боку англійському робітничому правительству зробили натяк з Америки, що воно мусить господарювати так, щоби кредитори могли мати певність, що вони дістануть свої позичені гроші назад. Закордонні кредитори, роблячи таке зауваження англійському правительству, мали на думці допомогу безробітним. Звичайно, інше, чи англійське правительство мабуть би не образилося на таку „дружню пораду" чужоземних банкирів. Але натяк зробили правительству Великої Британії, яке не звикло до такого вмішування чужинців у свої внутрішні справи. Навпаки, правительство британської великодержави раніше само робило такі зауваження іншим державам. Для гордих „синів Альбіону" ця закордонна інтеренція була тяжким ударом. Це був той камінь, об який спіткнувся Мекдональдів соціялістичний кабінет.

Що хотів зробити Мекдональд для полекшення кризи державних фінансів? Мекдональд — це знаний ідеаліст. Відданий щиро інтересам робітництва, як він їх розуміє, Мекдональд хотів разом з тим не дати всім противникам робітничої партії приводу до закидів, що, мовляв, соціялістичне правительство своєю політикою довело Англію до пониження перед закордонними банкирами. Мекдональд вирахував, що дорожнеча в Англії впала на 11 і пів проц.; отже, коли зменшити допомоги безробітним на 10 прц., то й тоді вони фактично виграють 1½ прц.

Ці арґументи грають ролю для тих людей, що не потребують державної допомоги, але маси англійської бідноти не можуть погодитися з такими доказами. Бо лекше чоловікові, що має міліон, втратити половину свого майна, аніж робітникові відмовитися від 10 прц. своєї платні. Тимто маси англійського робітництва остали глухими на Мекдональдові обчислення, тим більше, що вони знали, що в величезному бюджеті військового міністерства скорочень не зроблять. Знаючи цей настрій англійських робітничих мас, провідники робітничої партії покинули свого довголітнього лідера Мекдональда, і йому лишилося, або піти в політичне небуття, або спробувати провести дуже немилі масам реформи з допомогою своїх недавніх політичних противників — консерватистів та лібералів.

Для недалекої будучности англійської робітничої партії, як політичної організації, цей вихід можна вважати за найліпший. Політичні пророки передбачували за соціялістичного кабінету, що на нових виборах робітнича партія програє, бо вона не могла сповнити тих обіцянок, які давала громадянам у часі виборів до парляменту. Але тепер, коли лібералі й консерватисти взялися спільно з Мекдональдом, „ґенералом без армії", запроваджувати дуже непопулярні реформи в державних фінансах, шанси робітничої партії виграти на виборах дуже зростають. Тим більше, що робітнича партія, аби не дати політичних козирів у руки своїм противникам-консерватистам, схиляється до заведення мит на закордонні товари, в інтересі охорони англійської промисловости від чужої конкуренції.

Лібералі й консерватисти добре бачать ту невигідну ситуацію, в яку вони попали наслідком свого вступу в кабінет Мекдональда. Здавалося, що створиться кабінет „національної єдности", і що в ньому відповідальність за новий курс політики візьмуть на себе всі три партії. Але виявилося, що в цій справі Робітнича Партія не схотіла брати участи і майже одноушно перейшла в опозицію. Самі бувші провідники цеї партії — Мекдональд і Сновден відчули свою самітність і заявляють, що після виборів підуть до димісії і взагалі покинуть політичне життя. Тим то зі страху перед поразкою на виборах до парляменту консерватисти домагаються якнайскорше нових виборів. На виборах до парляменту буде розвязана загадка, яка партія має право говорити іменем більшости англійського народу.

В. Подорожній.

(Докінчення буде.)

—o—

Документ часу.

Відкритий лист бебістичних посолок і сенаторок до посолки Мілени Рудницької.

У 272. числі „Ґазети Польскої" з дати 6. жовтня ц. р. находимо відкритий лист посолок і сенаторок з проурядового клюбу ББ до української посолки Мілени Рудницької в справі її діяльности на міжнародній арені. Коли зважимо, що цей лист появляється на сторінках центрального органу ББ, який загально вважають і півофіціозом уряду, то, запізнавшись зі змістом листа, вповні зрозуміємо його цілі та тенденцію. Цей лист є щодо змісту небувалим документом політичного примітивізму, зате щодо своєї тенденції є черговим кільцем у довжезному ланцюзі пляновоі нагінки проти видатних українських політичних діячів у тій цілі, щоби їх понизити не тільки в польській прилюдній опінії, але й у закордонній та згори оправдати евентуальну їхню ізоляцію.

Цей вимовний документ звучить так:

„Пані Посолко! Ви є Послом Річипосполитої Польської. Посольський мандат враз **зі звязанними з ним обовязками для Польської Держави** Ви приняли добровільно. Ми боремося за політичну рівноправність жіноцтва, тому з вдоволенням повитали ми Ваш вступ до Сойму і вірили, що присутність більшого числа жінок у тій праці допоможе **оздоровити політичне життя.** З тією метою, хоч боролися з основною політичною напрямною наших противниць, ніколи не нападали ми на окремі одиниці.

Одначе прийшли обставини, які примусили нас виступити проти Вас. Переглядаючи Вашу політичну діяльність, стверджуємо, що **у своїй праці Ви не кермуєтеся тою напрямною, яка повинна бути рівно дорога всім жінкам, без огляду на політичні переконання.**

Думаємо, що кожна чесна людина має лиш одну чесноту, так у політичній праці, як і в приватному житті. Отже не можемо зрозуміти, **як Ви погоджуєте свою політичну пацифістичну пропаґанду на міжнародніх зїздах із підбурюванням до домашньої війни у тій Державі,** супроти якої Ви, як посолка до її Сойму, зобовязалася до льояльної праці. Мусимо найенерґічніше запротестувати проти Ваших метод. Не вільно приймати обовязків від Держави, а шкодити їй своєю діяльністю. Не вільно ширити брехні й сплітох тоді, коли не вдаються інші способи політичної боротьби, **а вже зовсім не вільно взивати чужих на власну Державу.** Бо в глибині душі мусите признати, що це наша спільна Держава. Має вона в деякій мірі національно мішану людність — це правда, але не має вона ні одної пяди землі видертої якійнебудь іншій державі. Навпаки, багато земель, що належали колись до Польської Держави, залишилися в чужих руках.

Не можна будувати волі на брехні й облуді і ніколи не злобудуть її українці, ослаблюючи Польщу. Тої волі не дадуть Вам отруйники людських душ зі Сходу, які не признають ніяких моральних законів. Не дадуть Вам її теж заколотники загального мира зі Заходу. Ви потрібні їм сьогодні на те, щоби роздути нову світову пожежу. Немає для Вас волі без нашої волі, отже мусимо її разом берегти і боронити нашу Державу, бо вона наша спільнота не лише з права, але й душі. Отже Ваша праця на шкоду Польської Держави, злочин не тільки для нас, поляків, але теж і для власних земляків.

Не сумніваємося, що в глибині душі маси українських жінок годяться з нашим висновком про Вашу працю, бо коли не політичний розум, то здорові погляди та вроджена чеснота дають їм змогу зрозуміти, що те, що на Вашу думку вимагає чужої інтервенції, це саме те, що наші спільні землі обороняє від стократно гіршої, збройної інтервенції. В глибині своїх душ українські жінки розуміють, що без здушення іскри вогню, підкладеного заплаченими, або божевільними руками, однаково і польські й українські хати згоріли би в час пожежі.

Вони памятають, що ніколи в найстрашніших часах ярма ніякий польський діяч-патріот не важився в пору боротьби за свободу нищити життя й майна приватних одиниць. Знають, що навіть серед некультурних народів не трапляється скритовбивство тої людини, яка, бажаючи показати своє довіря, шукала гостини серед тих, з якими працювала для спільної справи. І жаліють разом із нами, що таке погане діло трапилося в їхній хаті й Ваших — Пані Посолко — землячок. Отже не можуть вибачити Вам, що саме тоді взивали Ви на допомогу чужинців проти земляків убитого, пробоєвника ідеї мирного співжиття братніх народів.

Маємо щораз більше доказів, що наближається хвилина зовсім спокійного співжиття наших братніх народів і будемо змагати до найтіснішої співпраці з українським жіноцтвом, але мусимо поставити поза скобки тої праці ті одиниці, які так, як Ви, сіють вітер і не оглядаються на те, що може прийти буря і завалити будівлю нашої спільної волі.

Посолки та Сенаторки Союзу Громадянської Праці Парляментарного Представництва ББ: Софія Морачевська, Марія Яворська, Ганна Губіцька, Олена Ярошевичева, Марія Балабанівна, Людвика Вольська, Евгена Васневська, Казимира Марчинська, Казимира Грунертівна і Софія Бербецька".

*

Довідуємося, що Вп. пані посолка Мілена Рудницька вислала вже відповідь на цього листа до „Ґазети Польскої". Зі змістом цеї відповіді познайомимо наших читачів після її появи на сторінках „Ґазети Польскої".

Недоля нашого середнього шкільництва.

(Стаття одного з наших видатніших педаґоґів.)

У 23. числі „Пшеґльонду Педаґоґічного“ з 19. вересня 1931., стор. 504., находимо цікаві дані про середнє шкільництво в Польщі за останні роки. У шк. р. 1929-30 було в Польщі 759 ґімназій (приватних і державних); з того було у воєвідствах: львівськім, станиславівськім і тернопільськім 121 ґімназій (73+26+22). Відділів було: підготовних 437, нижчих (I.—III) 2.992, вищих (IV.--VIII.) 4.464. Учеників було 203.387 (125.554 хлопців, 77.833 дівчат). Після віросповідання було в р. 1928-9 учеників: римо-кат. 150.251 (67.6 прц.), греко-кат. 8.279 (4 прц.), евангеликів 8.304 (4.1 прц.), православних 4.979 (2.4 прц.), жидів 43.973 (21.6 прц.), інших віроспов. 611 (0.3 прц.).

З цього зіставлення видно, як мало української молоді ходить до середніх шкіл у Польщі. Як так піде далі, то в короткім часі останемо без інтеліґенції. Передовсім грозить це православним українцям. У шк. р. 1923-24 було учеників православного віроспов. 9.091 (4.1 прц.), а в р. шк. 1928-29 вже лиш 4.979 (2,4 прц.)!! Учеників греко-кат. було в р. шк. 1923-4 — 9.494 (4.34), а в році шк. 1928-29 — 8.279 (4 прц.).

Яка цему причина? Першою і головною причиною є дуже мале число державних середніх шкіл з українською мовою навчання. Після замкнення тернопільської ґімназії, стали державні укр. ґімназії лиш у Львові, Станиславові, Коломиї і Перемишлі. Кожна з них з половиною або третиною того числа учеників, яке мали перед війною і ще хоч би на самім початку нового стану річей. З приходом нової влади зявилися польські державні ґімназії майже у кожному трохи більшому східньо-галицькому містечку, а українські державні ґімназії, такі нечисленні в порівнанні до простору і населення, яким мають служити, не лише не збільшили свого числа, але ще й зменшили.

Другою причиною є вимагання і змагання до утворення тільки одного відділу першої кляси. Наслідком цього відпадають і такі ученики, які серед інших обставин найшли би вступ до ґімназії.

Третьою причиною є нужда нашого села і безвиглядність тих установ, що покінчили не лише ґімназію, але й високі школи. До державних урядів нашої молоді не приймається; навіть у приватних наших школах богатьом з нашої молоді не дозволяють учитися, хоч мають до того всі наукові дані. Селянин нині уміє думати, тому каже дитині, хоч та проситься до школи: „Не дам тебе до шкіл, маю на тебе продати поле, щоби ти опісля, не могучи добитися кавалка хліба, знову вернув до мене, то краще сиди дома і не відвикай від нашої біди“. Але в серці чує селянин біль і го тим більший, чим здібніша дитина. Але часом таки селянин тягнеться з останнього, щоби талановитій дитині дати те, чого сам не міг осягнути. І лиш цьому стремлінню нашого селянина до вищого, кращого, завдячуємо це дивне а відрадне явище, що мимо нашого лихоліття, горнеться до наших приватних шкіл в Тернополі, в Яворові, Рогатині, Городенці селянська молодь, щоби в холоді і голоді здобути потрібне в життї знання.

Та не тільки на наших учеників середніх шкіл прийшли тяжкі часи. Прийшли вони і на наших учителів по середніх школах. Тай середньо-шкільний учитель, — якого ми знали перед війною — певний себе, повний почуття своєї гідности, свідомий своїх обовязків, але й своїх прав — належить вже до історії. Нинішній учитель середньої школи, якщо він українець, то боїться уже й своєї тіни і вписується до всяких польських станових або фахових товариств, хоч міг би свої такі товариства творити, щоби лише не стягнути на себе підозріння „неблагонадьожности. Якби „Учительська Громада“ хотіла подати до загального відома, як мале число учителів українців є її членами, то всі здивувались би. Правда, середньошкільному учителеві українцеві є нині чого боятися. Як грім з ясного неба впала на учителів середніх шкіл підчас останніх ферій вістка, що богатьох з них покликала кураторія перед лікарську комісію; між ними були і поляки, звичайно ендеки, але в Східній Галичині головно українці. Поляки кинулись до оборони. Їх орґан „Пшеґльонд Педаґоґічни“ помістив в 22. числі з 12. вересня ц. р. і в 23. числі з 19. вересня ц. р. статті, в яких представив що учителям, покликаним перед лікарську комісію, грозить, і як їм треба боронитися. Зате наша середньошкільна учительська орґанізація, якби завмерла. Ані не зібрала матеріялів про те, кого з учителів українців покликано перед лікарську комісію, ані не подала своїм філіям вказівок, що покликаним перед комісію треба робити, ані як здається, не заінтересувала цією справою наших послів. Так, якби це була справа лише тих учителів, що їх покликано перед лікарську комісію. Тай наша преса мабуть тої самої думки, бо цією справою цілком не інтересується.

Але нею треба би заінтересуватися з ось яких причин: Наших учителів по середніх школах є вже мало, бо старіються і вмирають, а на їх місце не приходить до державних ґімназій майже ніхто, а до приватних мало хто, бо тяжко роздобути право навчання. Ми, розуміється, про це мало знаємо, бо ми не маємо навіть статистики тих наших фільософів, що їм не позволили вчити, хоч вони мали або мають до того право. Таким чином нпр. по наших держ. сер. школах вчать майже самі старші учителі, від 35—55 літ. Молодий рідко коли попадеться. Всі ці учителі у величезній більшости з іспитами, титулами професорів і „декретами усталення“. Здавалося, що вони спокійно вислужать свої літа і підуть на емеритуру. Тимчасом їх покликують нагло перед лікарську комісію, хоч вони не хорували і цього не просили. З якої причини? Дуже простої: щоби їх позбутися, т. зв. післати на неповну емеритуру, бо вони не мають усіх літ служби. В тій ціли по ґімназіях постягано відділи, нібм для ощадности, а зайвих учителів поставлено перед лік. комісію. Розуміється, перед лік. комісію можна було покликати кожного учителя; але в дійсности покликано всюди вибраних, хоч їх товаришів у тім самім віці оставлено. Тут рішали ріжні причини.

Доля покликаного перед комісію залежала від лікарів. Про це пише „Пшеґльонд Педаґоґічни“ в 22. числі з 12. вересня ц. р., коли лікарі признали кого хорим, то кураторія післала його сейчас на емеритуру або в сумнівних випадках перед іншу комісію. Однак учителеві, визнаному за хорого, не дочислювано літ служби по причині недуги, бо хоч його признали „трвале нездольним до праци“, то всеж зазначили, що його недуга не стоїть у звязку зі службовим заняттям.

Трохи інакше стоїть справа з тими, що їх визнав лікар здоровими. Таких мусить куратор я або післати й „нечинний стан“ і їм платити через 6 місяців повну платню, або перенести на інше місце.

Тому такі учителі досі чекають рішення. Таке симпатичне чекання дуже характеристичне для наших часів і метод. Давніше все було рішене при кінці липня — тепер змарновано покликаним учителям ферії і натягається їх нерви ще досі, бо богато з них не знає й досі, що з ними буде. Тому нехай нині ніхто не дивується, що учитель середніх шкіл такий заляканий. Він не знає ні дня, ні години, коли піде зі школи, щоби в якійсь закутині, або на голодній емеритурі коротати свій вік. Не поможе йому ні знання, ні солідна праця. Щось йому незнане рішає про його долю. Як не що інше то бодай закид, що в нього, як опікуна кляси шванкує „паньствове виховане“.

Оттака доля нашого середнього шкільництва: і учеників і учителів. Треба багато зусиль, багато віри, багато характерности, щоби в нерівній боротьбі видержати.

——o——

Після смерти М. Галущинського.

ДАЛЬШІ ЗАЯВИ СПІВЧУТТЯ.

прислали: Кремянецьке Повітове Т-во „Просвіта“ (яке замість вінка на могилу Покійного жертвувало на фонд Т-ва „Просвіта“ 25 зол.). Управа Т-ва „Просвіта“ в Шалєті (Франція), яке вшанувало Покійного надзвичайними сходинами з відповідним рефератом, українське вчительство, згуртоване в Окружному Відділі Взаїмної Помочи в Дрогобичі, що зложило 20 зол. на фонд Покійника, читальня „Просвіти“ в Церковній, пов. Долина, проф. львівського університету д-р Лев Гальбан.

ВІДГОМІН НА ПРОВІНЦІЇ.

Вістка про смерть голови Т-ва „Просвіта“ у Львові, проф. М. Галущинського, великим сумом обгорнула душу кожного свідомого українця м. *Ковля* і *Ковельщини*. На знак жалоби і вшанування памяти Т-во „Союз Українок“ у Ковлі клепсидрами по місті оголосило про смерть М. Галущинського й одночасно заповіло на 4. Х. в українській церкві по Небіжчикові панахиду, а в помешк. „Союзу Українок“ жалібні сходини. В призначений час була відправлена, за дозволом митрополита Дениса, панахида, а тогож дня ввечері відбулись жалібні сходини, що їх в імени „Союзу Українок“ відкрила п. Ол. Сумневич і короткою промовою розповіла про велику страту для українського громадянства та переказала життєпис бл. п. Галущинського. Далі мав слово Самійло Підгірський, який яскравими порівняннями з нашої минувшини висвітлив особу Небіжчика, як одного з великих будителів українського народу, як одного з найбільших українських патріотів. Пославтим д-р М. Пирогів вечір доповнив ще своїми особистими спогадами про М. Г. як людину висококультурну та людину надзвичайної благородної вдачі. Наприкінці всі хором заспівали „Заповіт“. Присутніх на сходинах було небагато і зовсім майже не було нікого з низів, що їх репрезентує місцеве міщанство. Мабуть було перелякане останніми арештами серед місцевих українців, що було 23. IX. ц. р., яким закидають, що вони належать до УВО. Як передають, таких арештованих є 8 осіб, переважно молодь з ковельських міщан.

Філія „Просвіти“ в *Перемишлі* влаштувала в неділю 4. ц. м. поминальне богослуження і панахиду за бл. п. М. Галущинського в катедральній церкві. — В четвер, 8. ц. м. відбудеться тамже заходом філії „Просвіти“ в салі Народнього Дому жалібна академія, на програму якої зложаться: вступне слово, реферат про життя й діяльність проф. М. Галущинського і хори „Бояна“ та жіночої і мужеської ґімназій.

Дня 4. Х. відбулась у с. *Окопи н. Дн.* панахида за упокій душі бл. п. Михайла Галущинського. Молебень відправив місцевий парох о. Антін Кордовський, який в церкві сказав відповідну промову. Людей було понад 700 душ. Перед панахидою зібралось майже все село коло кооперативи „Селянська Поміч“, відки походом перейшли всі до церкви. Несено 4 вінки: від чит. „Просвіти“, „Сокола“, коопер. „Селянська Поміч і „Українська Щадниця“. Зорґанізуванням походу, як і панахиди, занялись отсі особи: Дмитро Криворучка, Василь Дідич і брати Куаяки. Слід зазначити, що село Окопи, хоча лежить в сусідстві більшовиків, належить до найсвідоміших в повіті.

НА ФОНД ІМ. М. ГАЛУЩИНСЬКОГО.

Інж. Монастирський Витовт, Львів, Павлинів 17, погоджуючись цілковито з закликом д-ра Холевкуча, складає на фонд ім. Михайла Галущинського 25 зол. і кличе всіх товаришів-присяжних землемірів-українців, на добровільні датки на фонд.

——o——

Міські театри шукають виходу.

Міські львівські театри є від кількох тижнів предметом палких дебат, переговорів, пресової та закулісової кампанії проти дотеперішньої управи та за ними. Із численних статтей на цю тему, листів до Міської Ради і офіціяльних заяв нелегко виробити собі погляд, хто чого і кого боронить і в імя якої справи. Справи наскрізь особисті, партійно-політичні, матеріяльні та принципіяльні переплутані в дивну саламаху.

На першім пляні стоїть конфлікт Союзу Артистів Польських Сцен із теперішньою дирекцією, яка винна їм плату за минулі місяці. Професійний Союз т. зв. З. А. С. П. поставив і ставить надалі свої домагання щодо яких досі не дійшло до порозуміння. Театральна Комісія Міської Ради, що хотіла би погодити дві сторони і ввести в рух театр, мусить оглядатися на касу, від якої у великій мірі залежать усі умовини в переговорах.

Знаємо не від нині, що три, а навіть два постійні міські театри у Львові втриматися не всилі, а колиж міська рада хоче їх утримати для якогось, буцім-то, „столичного“ престіжу, тоді вона мусить за ці панські витребеньки платити солені гроші. Що більше: ці гроші мусять іти на театр коштом інших необхідних потреб міста, таких як вулиці, хідники, канали, не кажучи вже про суспільну опіку. Опера, яка лишилася театрові в спадщині з доби, коли не знали радія, має великі трудноші, щоби погодити добрий репертуар, першорядних співаків і скромний бюджет такого бідного міста, як Львів.

Від кількох тижнів Рада міська ломить собі голову над тим, „як каже російська приповідка „Как добродетель соблюсті і капітал пріобрєсті“.– Покищо всі наради і проекти не дали ніякого висліду. Всі кандидати на директорів хотять у першій мірі поважнішої фінансової піддержки. Спроби артистів, що стоять поза професійним союзом, досі занадто слабі, щоби скласти поважнішу трупу.

Незаанґажовані віким артисти ходять по вулицях і ведуть дискусії по каварнях, а „специ“ думають.

На господарському фронті.

Господарська нарада в Радехові.

Дня 4. жовтня ц. р. відбулася в Радехові велика господарська нарада получена зі зборами філії „Сільського Господаря". На нараді було присутніх поверх 200 делегатів зі сіл Радехова, в тому около 40 жінок. Ця численна участь вказувала на те, що зацікавлення господарськими і кооперативними справами є велике, не зважаючи на те, що зліквідовано ПСК, а його агенди переняла складниця Кооп. Союзу в Сокалі.

Нараду відкрив гром. **Сіцелюк Василь**, дотеперішній гол. філії „Сільського Господаря", який запропонував на предсідника **інж. Гр. Герасимовича**, а на секретаря гром. **Паламаря Дмитра**, що збори однозгідно приняли. Після цього звідомлення з праці філії „Сіль. Господаря" за минулий рік здавав голова В. Сіцелюк. Прикрим явищем було те, що через ліквідацію ПСК мусів відійти агроном і через те праця філії ослабла. Щоби можна намітити дальшу працю філії „Сіл. Господаря", вислухали збори двох рефератів, а саме: 1) **інж. Е. Храпливого** („Сіл. Господар" — Львів) про міжнародне положення хліборобства, про його положення у нас і про практичні висновки з цього у праці „Сільського Господаря" та нашої кооперації, 2) посла **З. Пеленського** (РСУК — Львів) про господарське положення світу і про господарську політику у нас у звязку з новою фазою господарської кризи.

Після цього розвинулась дискусія над працею філії „Сіл. Господаря" і кооперації в повіті. Зокрема докладно обговорено: контролю молочности коров, плекання безріг на сало і бекони та їх збут, розводження несливих курей і збут яєць, зуживання збіжа на пашу для тварин, розведення пасічництва, рибальства, шовківництва і т. д.

На основі дискусії принято такі постанови: 1. Філія „Сіл. Господаря" постарається заангажувати агронома, спираючи його удержання на фондах всіх зацікавлених установ, а головно на фондах повітових і низових кооператив, згідно з пляном, який затвердили всі кооперативні й інші централі. 2. Філія „Сіл. Господаря" вишле обовязково бодай одного курсанта до школи „Сіл. Господаря" в Коршові на курс контролі молочности, плекання безрог на бекони і розводження несливих курей, якийто курс відбудеться в листопаді-грудні цього року.

Опісля вибрано нову Раду філії „Сіл. Господаря" в такому складі: **інж. Гр. Герасимович** — голова, Марчук Степан (Стоянів) — містоголова, Дибайло Дм. — секретар; п. Селезінкова Ніна, Сіцелюк Василь, Сухнацький Мих., дир. Білевич — члени Ради; Возняк Вас., Ковальчук Ів., Палійчук Вас. — заступники; Гарасимяк, Лиховит і Паламар — члени Контр. Комісії.

Ця нарада причиниться певно до того, що господарське і кооперативне життя повіту оживиться, а нова Рада дає запоруку, що філія „Сіл. Господаря" в Радехові стане головним господарським осередком цього району.

Новий зшиток „Української Загальної Енцикльопедії".

Вийшов 13-ий зшиток „Української Загальної Енцикльопедії", що містить у собі назви від слова „Кирилицькі памятки" до слова „Крехів". У цьому зшитку находимо такі важніші українські „гасла": Кирило-Методіївське Братство, Кирпарський Марко, Кирницький Григорій, Кисілевська Олена, Кисіль, Кишакевич Осип, Кишка,Ківшенко, Кістяківський, Клеметрович, Клименко, Климент, Климів, Климкович, Климович, Климченко, Клирик, Клоссовський, Кміт, Кміцикевич, Книгиницький, Кобзар, Коберський, Кобилянські, Кобринська, Ковалевські, Коваленки, Ковалів, Коваль, Ковальські, Ковбасюк, Ковжун, Ковшевич, Когут, Козаки, Козачинський, Козачковський, Козицький, Козловські, Козоріс, Козубські, Коковський, Кокоруда, Колесси, Коліївщина, Коломийка, Коломия, Колоссовський, Колцуняки, Колядки, Кондратенко, Кониські, Коновалець, Константин, Копиленко, Копинський, Копистенський, Копистинський, Кордуба, Коренець, Корж, Корнієнки, Короліви, Корсун, Корчинський, Косачі, Косевич, Косенки, Косів, Коссаки, Костельник, Костецький, Костомарів, Котляревські, Коцовські, Коцюби, Коцюбинські, Кочубеї, Кошиць, Кравченки, Кралицький, Крамаренки, Красицький, Красовські і Кревецькі.

Із загальних більших заміток маємо гасла: Китай, Китайська література, мова й мистецтво, Кити, Кишки, Кімерійці, Кінематограф, Кіннота, Кінцівки, Кінь, Кір, Кіргізи, Кіт, Клен, Клімактерії, Клімат, Клітина, Кліщ, Книговодство, Книжка, Князь, Кова, Колізей, Коло, Колюмбія, Кольорадо, Комар, Комаха, Комедія, Комети, Комунізм, Конго, Константинопіль, Конституція, Кооперація, Копальня, Кордилієри, Корабель, Космогонійні теорії, Кості, Краків, Кремінь і Крета.

Зшиток має 140 прегарних ілюстрацій.

Боротьба зі сумним суспільним лихом.

Міністерство праці й суспільної опіки виладило проєкт закона про боротьбу з проституцією. Новий закон має на меті не тільки управильнення цієї справи, але також запобігання та боротьбу з цим суспільним лихом. Скасовані мають бути документи, видавані жінкам, що торгують собою. Зліквідовані будуть санітарно-обичаєві комісії. Перша частина закону займається устійненням причин проституції, якими є важкі економічні умовини, відраза до праці і примус. Саму проституцію закон не вважає проступком. Карі підлягають тільки особи, що займаються торговлею живим товаром або ведуть публичні доми. Закон вимагає управильнення нічної праці жінок і малолітних, побільшення числа двірцевих місій, нічних захистів, дешевих харчівень, бюр посередництва праці і т. п., та встановляє кари для тих, що тягнуть зиски з торговлі живим товаром. Проституція з малолітними до 21 року життя є заборонена. Малолітні жінки, що віддаються проституції, мають бути передані примусовій праці в спеціяльних заведеннях.

Другий наглий суд у Львові.

Як довідуємося, незабаром має відбутися у Львові другий наглий суд, а саме проти Ярослава Поповича і тов., яким закидують підпал коршмаря під Вишенькою в ночі з 19. на 20. вересня ц. р. Підпалу цього допустилися вони з мотивів особистої пімсти.

З манджурського кітла.

В провінції Шан-Сі утворився новий уряд під проводом ген. Ен-Сі-Шана, що користується японською опікою. Він відлетів уже літаком, щоби обняти владу на місци. На думку радянської преси Японія поза Манджурією й внутрішньою Монголією хоче поширити свої впливи також на багату провінцію Шан-Сі.

З іншого джерела наспіли вісти, що японський уряд з огляду на ворожий настрій манджурського населення, невдоволеного японською окупацією, рішив вислати японський кружляк до Шангаю задля оборони життя й майна японських горожан. Вважає це тим потрібнішим, що японські сили в Шангаю менші від збройних сил інших держав.

Китайський уряд, що вислав уже 40 депеш до генерального секретаря Союзу Народів, повідомив 6. ц. м. знову, що японські війська дальше окупують Мукден і Кірін, в Манджурії дожидають нових японських військ та що сепаратистичний рух у Манджурії попирає Японія. З другої сторони японський уряд вказує у своїй телеграмі на те, що в Манджурії йдуть протияпонські заворушення та шириться анархія. З огляду на те, в колах Союзу Народів виринають голоси за скликанням надзвичайного засідання Ради Союзу на 14. жовтня ц. р. Рада мусить щось зробити, щоби недопустити до дальшого загострення ситуації.

З Токіо повідомляють, що японські кола, військові й політичні занепокоєні вістками про концентрацію червоної армії на китайській границі. Однак вони числять на те, що радянські війська не переступлять границі, інакше ситуація непотрібно ускладнилась би. Більшовики розпустили тепер поголоску, будьто би білогвардійці прилучилися до японських військ. Ця поголоска є тільки претекстом до ворожого виступу проти Японії.

На японській кабінетній раді міністр маринарки зложив звіт з теперішніх китайсько-японських відносин у Шангаю, зазначуючи, що вони сильно загострилися. Він предложив вислати нанкінському урядові ноту з домаганням занехати всяку протияпонську акцію, інакше переговори в справі ліквідації манджурського конфлікту не доведуть до цілі.

Китай виповідає Японії війну.

Льондонський „Дейлі Телеґраф" повідомляє з Нанкіну про поголоски, що през. нанкінського уряду Чан Кай Шейк постановив почати воєнну акцію проти японських військ. Б. прем'єр д-р Єн і Велінгтон Ко відїхали до Пекіну, щоби переконатися, яке становище займе марш. Чань-Сю-Ліянь, дотеперішній володар Манджурії, на випадок виповідження Японії війни нанкінським урядом. Що правда, з огляду на оголошення автономії Манджурії становище Чань-Сю-Ліяна не відграє рішаючої ролі, одначе Нанкін хоче вдержати враження єдности Нанкіну з Мукденом.

Гувер і світова кріза.

Американський президент Гувер скликав на 6. ц. м. конференцію, на яку запросив парляментаристів, міністра скарбу Мельона та визначних фінансістів з Ню Йорку. Вислід конференції ще не відомий, то тільки певне, що обговорювано ситуацію, яка витворилася наслідком европейської та американської фінансової кризи.

Англійська преса довідується, що Гувер ще цього тижня предложить продовження мораторії в сплаті воєнних довгів на дальші два роки. Трилітня мораторія має ту вигоду, що відсуває сплату воєнних довгів і репарацій далеко поза вибори президента, які відбудуться в 1932 р. З другого боку вказують на те, що навіть трилітня мораторія без запевнення цілковитого счеркнення довгів, не принесе сподіваних господарських наслідків. Не виключене, що Гувер скличе світову господарську конференцію в справі счеркнення всіх воєнних довгів за обниження німецьких репарацій та обмеження зброєнь.

Утеча від доляра.

Після заломання англійської валюти й скандинавських держав увага фінансових кол обертається тепер довкола курсу доляра. Як відомо, всюди замічається тепер утеча від доляра, викликана з одної сторони зростом недовіря до дальшого розвитку подій в Зединених Державах, з другої сторони бажанням інших держав до максимального збільшення плинности своїх банків, наслідком чого зачали відбирати короткоречинцеві вклади в Ню-Йорку й виповідати кредити. Провід веде Франція, якої банки, промисл і торговельні підприємства, а в ще більшій мірі приватні капіталісти почали стягати своє добро чим скорше з Ню-Йорку до Франції. За її приміром пішли інші держави, як Швайцарія та Голяндія. Француський Банк і швайцарський Національний Банк стараються переміняти долярові банкноти, що находяться в їхніх касах, на золото. Цим поясняються величезні транспорти золота, які везуть тепер кораблі з Америки до Европи. В останніх тільки днях завантажено на кораблі 140 міліонів долярів золотом.

Від тижня Федераль Резерв Банк, в порозумінні з Федераль Резерв Боврд, веде інтервенційну акцію на европейських біржах, щоби підтримати курс доляра. Особливо в Парижі скуповують масово долярові банкноти, що причинилося до легкої поправи курсу. Однак відплив золота з Америки тревае дальше. На біржі в Ню Йорку зазначився значний спадок курсів наслідком великої продажі американських цінних паперів за границею, що свідчить наглядно про втечу доляра та репатріяцію капіталів, ульокованих в Америці.

В слід за тим рухом ідуть дальше масові банкроцтва американських банків. В останніх днях зголосили в ріжних стейтах невиплатність 23 банки. Разом збанкротувало досі 1658 банків.

Саранча в Арґентині.

В Арґентині появилася саранча в округах Санта Фе, Кордова, Корієнтес, Сантіяго дель Естеро та Хако. Міністерство рільництва видало селянам тих округ охоронні засоби до винищення шкідників.

Димісія німецького уряду.

Повідомляють з Берліна, що після наради уряд Німеччини зголосив через канцлера Брінінґа свою димісію у през. Гінденбурга, який на це погодився. Догадуються, що б. канцлер Брінінґ одержав знову припоручення створити новий уряд.

ОСТАННІ ВІСТИ

ЗАСІДАННЯ СОЙМУ.

Маршал сойму Світальський визначив засідання сойму на пятницю.

ПЕРЕГОВОРИ УРЯДУ В КРАКОВІ?
Берестейський процес не відбудеться?

Кружляють чутки, буцімто в Кракові йдуть переговори при участи визначних діячів із лівиці, щоби покликати до життя народній уряд у Польщі. Уряд такий мав би створитися під кличем рятування господарського життя в Польщі та мав би бути наслідуванням останньо створеного уряду в Англії. Кажуть теж, що йдуть переговори представників уряду з лівою опозицією, головнож із ППС. Переговори ті набрали вже конкретних форм і увінчалися успіхами. Переговори йдуть на принципах взаїмних уступок. Кажуть, що соціялісти за дану їм свободу ділання у професійних союзах готові злагіднити теперішній протиурядовий курс. Прелюдією до здержання боротьби на політ. фронті мало би бути відложення берестейського процесу. Бо той процес без сумніву вплине на арішт політичних пристрастей, а це в теперішній госп. кризі булоб не бажане. Міродайні кола не є противні відложенню процесу, а колиб прийшло до порозуміння, то процес не відбувся би зовсім.

„СЛУЖБОВИКИ МУСЯТЬ РЯТУВАТИ СКАРБ".

7. ц. м. на засіданні сойм. бюдж. комісії мін. скарбу Ян Пілсудський обговорював фін положення в Польщі. Дефіцит у вересні виносить 8 і пів міл. зол., тому на 6 місяців дасть це 124 міл. Ухвалений соймом бюджет виявився переальним і його зменшили на 2 міліярди 450 міл. Може бути, що 2-піврік буде ліпший в доходах. Тимчасом уряд мусить шукати засобів для зрівноваження бюджету, бо предложені соймові проекти законів дадуть наслідки щойно в 4-ім кварталі цього бюдж. року. Закон про здержання авансів дасть урядові 6 міл. ощадности. Уряд здержав той аванс від 1. липня ц. р., бо боявся, що колиб не зменшувалися видатки, службовики найшлися би в ще гіршому положенні, себто в такому, що **взагалі не дістали би ні підвишки авансів ні платень. Для добра бюдж. рівноваги уряд домагається легалізації свого розпорядку.**

Дальше у відповіді сказав міністр, що на багато питань не може відповісти. Зріст емер. видатків побільшується з конечности. Критика оптимізму уряду не дасть скарбові ні сотика. Здержання авансів без почти та залізниць дасть 5 міл. зол. місячно. Вкінці зазначив, що уряд хоче вдержати аванси. Потравневі уряди доказали, що є прихильні для службовиків — одначе сьогодні службовики мусять рятувати скарб.

Комісія ухвалила проект про здержання авансів в 2. і 3. читанні.

ДОПОВНЯЮЧІ ВИБОРИ ДО М. РАДИ В ДРОГОБИЧІ.

11. жовтня починаються в Дрогобичі доповняючі вибори до м. ради. Того дня голосує 4-те коло, 18. жовтня 3-те коло, а 20. і 21. жовтня 2-ге та 1-ше коло. Українці, на основі заключеного бльоку, дістануть 11 мандатів, поляки 18, жиди 19.

АНГЛІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ РОЗВЯЗАНИЙ.

6. жовтня король підписав декрет про розвязання парляменту. У заяві король Юрій зазначив, що взаємини Англії з іншими державами будуть дальше приязні та висловив сподівання, що конференція Круглого Стола дасть успішні висліди. Останніми тижнями англ. нарід переживав госп. і фінансову кризу, яка й дальше викликає затривоження. Розпорядки, які влаше видала в звязку з тим, вимагають жертв усього народу. Король сподіється, що так, як це вказують приміри з історії Англії, кожен горожанин зробить усе, що буде в його силах, щоби причинитися до зросту заг. добра всього народу. Король апробував низку проектів законів для покращання заг. положення.

БРІНІНҐ ТВОРИТЬ НОВИЙ УРЯД.

През. Гінденбург поручив канц. Брінінґові створити новий уряд. Покінчення переговорів у справі створення нового уряду сподіються в парл. колах не скорше, як 8. жовтня веч. Найбільші шанси до теки мін-ства господарства має проф. Вармбольд, до теки мін-ства внутр. справ міністр райхсвери Ґеслер.

БЛЬОКАДА КИТАЙСЬКИХ ПРИСТАНЕЙ.

У відповідь на фльотову демонстрацію Японії в гирлі ріки Ян-Це в долині тієї ріки змобілізовано китайські гарнізони. Урядові китайські кола бояться бльокади китайських пристаней японською фльотою. В Нанкіні доручили гостру японську ноту, в якій японський уряд протестує проти бойкоту японських товарів Китаєм і домагається, щоби Китай видав гострі зарядження проти бойкоту.

НОВИНКИ

— **„Як вертіти, то вертіти".** Це заголовок нової ревії, що її влаштовує сьогодні, в четвер 8. ц. м., львівський український театр „Цвіркун". На програму вечора зложиться 14 точок, а саме: виступи балету (танці мадярські, еспанські, гавайські і фокстрот), українські ревелерси (старосвітські і модерні пісні), чотири добірні скечі, монольоги арт. Сороки й ін. Ревія відбудеться в залі Лисенка. Початок: год. 8·15 веч.

— **1.000 томів „Sammlung Göschen".** Відоме німецьке видавництво „Sammlung Göschen" видало на днях свій 1.000-ний том, яким є праця знаного гайдельберґського фільософа Карла Ясперса п. з. „Духовий стан сучасної доби" („Die geistige Situation der Zeit"). Книжочки видавництва „Sammluug Göschen" розійшлися в кільканацяти міліонах примірників.

— **Арештування.** Пишуть нам: 2. ц. м. стрийська поліція арештувала на дворці в Стрию: Яр. Савчинського, Ст. Рошка та п-у Будківську. На другий день рано дюбинецька поліція арештувала в Конюхові: Гр. Барабаша та Вас. Нагірного. Арештованих передали судові 4. ц. м. Причина арештувань невідома.

— **Труси й арештування серед українців у Варшаві.** 5. ц. м. варшавська поліція перевела труси у студ.: Анатоля Длугопільського, Ореста Чемеринського, Юрія Дутка і Стефи Кордубівної та їх арештувала. Другого дня вийшли на волю Длугопільський та Чемеринський, Дутко сидить дальше в тюрмі.

— **Наслідки необережности.** На Кремянеччині, у с. Великому Раківці, 30. IX. ц. р. селянин Тома Макосій відпалив у печі й вийшов із хати та лишив без опіки троє малих дітей. Заки він повернув до дому, діти підчас забави попеклися важко вогнем. Двоє дітей вмерло, третє бореться зі смертю. Сусіди побачили вогонь у хаті й не допустили до пожежі. Ще один випадок із безконечної черги недогляду за дітьми на селах.

— **Смерть проф. Аркадія Лащенка.** В Ленінграді помер проф. Аркадій Лащенко, учений славіст, член Російської і Української Академії Наук та Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові. Його спеціяльністю були старовинні часи української, російської та польської літератури.

— **Знову перенесли учителя з Турчанщини.** На днях мін-ство освіти перенесло „з уваги для добра школи" Миколу Корчинського, управителя школи в Жукотині, турчанського пов., до Хорок, пов. лежчицького в корінній Польщі. Є це вже шесте перенесення українського учителя від мин. осени в турч. повіті, переведене відомим колись енеком, а тепер бебеком, інспектором Бережніцьким.

— **З „Театру Ріжнородностей".** Сьогодні, в четвер, іде комедія Запольської „Моральність пані Дульської". В ролі Дульської відома артистка Ванда Семяшкова. Обсада дальших ролі така: Чарновська, Чайковська, Ярвічівна, Малковська, Снядецька, Вечорковська, Невяровин (який теж режісерує цю пєсу) та Тарнавський. „Моральність пані Дульської" гратимуть від четверга щодня.

— **З львівської хроніки.** Підчас направи печі в домі Мацьонгів, при вул. Петра та Павла найшов муляр Ковальський засушене тіло дитини. Поліція підозріває, що Мацьонгова спалила свою дитину. — З вистави крамниці Соломона Гроскопфа при вул. Городецькій зникла матерія варт. 350 зол. — Доробленим ключем отворив злодій мешкання Соломона Гальперна (Кор. Ядвиги 38) та забрав біля невідомої вартости. — Підчас праць на залізниці потовкся Іван Навц з Годівниці. — З відчиненого мешкання Мендрика при вул. Театинській пропала більша готівка.

— **Довги фільм. польської зірки Батицької.** В 1930 р. вибрали Батицьку „міс Польонією". Горда з такої почести закупила вона у варшавській крамниці Герзе товари, але досі не заплатила за них фірмі 1600 зол. Тепер арт. Батицьку запросили до Голівуду. Фірма боялася за свої гроші й заскаржила її до суду, який обложив секвестром річи Батицької.

— **З краєвої хроніки.** Тягаровий віз переїхав у Станиславові при вул. Приватній маленьку Зоню Яворську. Візник арештований, дитина померла. — Гриць Павлюк сидів у самбірській тюрмі три місяці за крадіж, а опісля не хотів покидати тюремної келії й прикидався божевільним. Нема покищо „охорони льокаторів у тюрмі" і його „випустили" примусово. — Стрийський суд, за вбивство, легке ушкодження тіла та нарушення припису про зброю, засудив Михайла Ковальчука і його сина Ілька на 2 і пів року тюрми, Василя Конара та Платона Цибу на 2 роки важкої тюрми. — В Бикові під Ніжанковичами, перемиського повіту, згоріла стирта соломи посесора Ів. Кресена.

— **Боротьба з пачкарями на литовському кордоні.** З Литви до Польщі переходила громада пачкарів з великими запасами товарів. Мимо перестрілки з литовською кордонною сторожею перейшли пачкарі кордон, але мали одного раненого; один з лит. корд. загинув. На польському боці боронилися пачкарі перед стежею КОП-у, підчас битви згинули два пачкарі; гурта перейшла знову до Литви та після кільканацятьхвилинній боротьбі піддалися лит. корд сторожі, яка найшла при пяти пачкарях 100 кг. тютюну, 75 кг. сахарини й зброю.

— **Образ Рафаеля.** Після Рафаеля лишилося дуже мало образів, в яких геніяльний мистець використав би мотиви з грецької мітольогії. Найцінніший з тих образів це праця Рафаеля за молодих літ: Еней та Дідона. Цей архитвір є в посіданні одного швайцарця, який хоче продати його за 36 міл. золотих. Американці дають за картину 20 міл. зол., але власник не погоджується на таку ціну.

— **Несамовитий годинник індійського магараджі.** На міжнародній виставці годинників в Амстердамі можна побачити цікаво збудований старинний годинник. Найбільший розголос серед гостей виставки здобув годинник індійського магараджі. Близько щита з числами має той годинник дзвін, який видзвонює години. Під дзвоном видно порозкидані людські кости та черепи з 12-и кістяків. У першій годині зучаться кости одного кістяка, кістяк зривається з купи костей, хапає за молот і вдаряє в дзвін; опісля вертається до решти костей та розсипається. В кожній годині виступає відповідне число кістяків, а в 12-ій годині зриваються всі, дзвонять по черзі 12 разів і знову розсипаються під дзвоном безладною купою костей. Власник цього годинника любується мабуть у виді кістяків.

— **Кілько коштує будова твердині.** Будова твердині Верден, виінування її зброєю та запасами муніції коштувала 170 міл. франків. Твердиня Мети коштувала 250 міл. франків.

— **Творець футуризму проповідує фашизм.** Батько футуризму, Марінетті став запаленим апостолом фашизму. Він звертається до італійців із оповістками, які мають скріпити в їх серцях вірність фашизмові. Остання його опові-

:тка поборює супротивні, ворожі фашизмові течії в Італії. Твердим словом осуджує він тих італійців, які женяться на чужині; тих артистів, що більшу частину життя пробувають за кордоном; торговців, що вивозять витвори рідного промислу; істориків, які докладно описують нещасливу для італійського війська битву біля Капоретто; письменників, які в закордонніх часописах критикують італійських авторів; малярів, які називають чужинців Сезанна, Пікасса і Матіссу своїми духовними батьками; глядачів, які позволяють собі на нагану хоч би й поганих італійських фільм. Оповістка закінчується так: „Слово Італія передує над словом „ґеній", воно повинно вести перед над словами: „культура й числа". Слово Італія повинно мати верх над словом: „правда". Полумя критичного розуму спрямуйте проти чужих народів, але ніколи проти Італії".

— **Знимка гр. Цепеліна на конкурсовому суді.** Одна витвірня фільм у Голівуді хотіла випустити фільму з життя творця великих воздухоплавів гр. Цепеліна та проголосила конкурс на відтворення його особи. Один із фільмових артистів хотів одержати ту ролю й післав знимку гр. Цепеліна, опісля здивувся дуже, коли йому відповіли: „Самі мусите признати, що з рисами лиця зовсім неподібними до гр. Цепеліна, не можете тої ролі одержати".

— **Досліди над збільшенням безпеки в копальнях.** Біля Дортмунду, в Німеччині, уставили велику залізну руру довжини 200 метрів. Хеміки хочуть перевести в ній досліди над причинами вибухів у копальнях. Учені сподіються тим чином найти шлях до викорінення, або принайменше до злагіднення частих вибухів, що загрожують життю робітників у копальнях.

— **Франції бракує дітей...** Одинацятьлітній хлопчина скочив до Секвани. Коли прохожий наставив йому палицю, щоби його рятувати, він покивав головою з ознакою, що не хоче жити й пірнув під воду. Прохожі кинулися навипередки у воду й врятували хлопця проти його волі. Наслідком злого поведення управи діточого захисту постановив малий хлопчина скінчити самогубством. Парижани зробили на місці випадку збірку й за ті гроші проживе хлопець аж до повнолітности серед гаразду й безтурботности. Люті на управу захисту люди хотіли опісля... скупати її в Секвані. Так діється в Франції, в нас ніхто не журився би долею одної дитини, бо їх багато...

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 7. X. 1931. за масло експортове і десерове пріма —·— зол., за літру молока 24 сот., літру сметани 1·10 зол., копу яєць 5·50 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Нечинний.

Театр Ріжнородностей:

Четвер, 8. жовтня, година 7·30 веч „Моральність пані Дульської".

Пятниця, 9. жовтня, година 7·30 веч. „Моральність пані Дульської".

Кіна.

АПОЛЬО: „Десятьох із Павяка".

ЛЕВ: „Десятьох із Павяка".

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „Веселий поручник" (Моріс Шевальє.)

МІРАЖ: Звукова фільма: „Синій метелик" (Марлена Дітріх, Еміль Янінгс).

ОАЗА: Звукова фільма „Король прошаків".

ПАЛЯС: Звукова фільма „Давид Гольдер" і тижневик Фокса.

ПАН: „Звукова фільма: „Монте Карльо".

ПАСАЖ: „За гріхи брата" та звуковий додаток.

ПРОМІНЬ: „Магдалина" та додатки.

СОНЦЕ: „Граф Монте Хрісто" (2 серії).

СТИЛЕВЕ: „Студент із Праги" та звукова комедія".

УПХА: „Карльо Альдіні в панцирнім авті" і „Терня долі".

ХИМЕРА: „Неаполь співаюче місто", (І. Кецура, Б. Гельм).

Програма радіо.

Пятниця 9. жовтня 1931.

Липськ (259,3) 19·00, 20·00 Концерти. **Моравська Острава** (263,4) 20·25 Приступний концерт. **Брно** (341,7) 18·25 „Торговля в Англії". **Льондон** (356,3) 15·00 Концерт із кіна „Реґаль". **Гамбург** (372,2) 17·25 „Культ і вид". 20·00 Гра на флетах. **Букарешт** (394,2) 20·00 Музика звукових фільм. **Сотенс** (403,8) Літературна гутірка. **Берлін** (419) 18·10 Вальтер відчитує твори. 20·30 „Розбишаки" трагедія Шіллера. **Харків** (426) 15·00 Концерт. 20·00 Концерт. **Рим** (441,2) 14·30 Збірний концерт. **Гельсінгфорс** (453,2) 18·15 Спів. 19·00 Збірний концерт. **Лянгенберг** (472,4) 20·00 Хор. **Прага** (486,2) 21·00 Збірний концерт. **Міляно** (19·20) Музична всячина. **Брукселя** (508,5) Валлонські пісні. **Відень** (516,4) 19·30 „Ріжні змагання" розмова з летуном. **Рига** 19·03 Концерт. **Будапешт** (1550,5) 17·30 Циганська музика. **Любляна** (575,8) 18·00 Сальоновий квінтет. **Ленінград** (1000) 16·30 Концерт. **Осльо** (1071,4) 22·05 Збірний концерт. **Калюндборг** (1153,8) Мандоліністи. **Москва** (1481) 12·00, 15·00, 18·15, 19·30 Концерти. **Кенігсвустергаузен** (1634,9) 18·30 „Доля людей у Шекспіра". **Париж** (1724,1) 21·00 Концерт.

Субота, 10. жовтня 1931.

Липськ (259,3) 19·30 „Сучасні питання акустики". **Моравська Острава** (263,4) 22·25 Пісні й танці. **Брно** (341,7) 20·05 Муринські пісні. **Льондон** (356,3) 21·30 Збірний концерт. **Гамбург** (372,2) 20·00 Вечір оперової музики. **Букарешт** (394,2) 17·00 Легка музика. **Сотенс** (403,8) 20·30 Збірний концерт. **Берлін** (419) 18·05 „Живуча вода" — оповідання; читає Антос. **Харків** (426) 15·00 Концерт. 20·00 Концерт. **Рим** (441,2) 17·30 Концерт. **Гельсінгфорс** (453,2) 21·15 Танкова музика. **Лянгенберг** (472,4) 19·30 „Будова міст у давних і новітних часах". 20·00 Веселий вечір. **Прага** (486,2) 19·05 Музика. **Міляно** (50 ,8) 21·00 Народний вечір. 23·00 Танкова музика. **Брукселя** (508,5) 21·00 Концерт. **Відень** (516,4) 17·00 „Подорож по Анатолії". 17·30, 19·30 Концерти. **Будапешт** (550,5) 17·25 Музика балалайок. **Любляна** (575,8) 20·30 Хор. **Ленінград** (1000) 11·10, 15.00, 18·30 Концерти. 20·00 Літературна гутірка. **Осльо** (1071,4) 16·30 Концерт. **Калюндборг** (1153,8) 22·25 Спів 22·25 Танкова музика. **Москва** (1481) 13·00 Література. 19·30 Концерт. **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 22·30 Танкова музика. **Париж** (1724,1) 22·45 Ґрамофонові кружки.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця 9. жовтня 1951.

Львів (380,7) 11·58 Час із Варшави та програма. 12·10 Про погоду дня. 12·15, 15·00, 15·45, 16·15, 17·00, 19·25 Ґрамофонові плити. 14·45 Для дітвори. 15·05 Господарська оповістка. 15·15 Передача з Варшави: З життя польських співацьких гуртів. 15·25 „Книжка та знання". 16·00 Англійська мова. 16·20 „Чому хлопці бються". 16·40 Куток для недужих. 17·10 „Про вітаміни". 18·50 Всячина. 19·15 Технічне листування. 19·45 Радієвий денник. 20·00 Передача з Варшави: Музична гутірка. 20·15 Передача з Варшави: Збірний концерт, опісля танкова музика до 24·00.

Субота 10. жовтня 1931.

Львів (380,7) 11·58 Час із Варшави та програма. 12·10 Про погоду дня. 15·05 Господарські оповістки. 15·15 Військові новини для всіх. 16·05 „Пролетаріят і література". 16·20 Хроніка. 16·40 Легка музика. 17·10 Відчит. 18·05 „Нурець" оповід для дітвори. 18·30 Концерт для молоді. 18·50 Всячина. 19·15 Господарські новини. 19.30 „Вчорашна й сьогоднішна архітектура Львова". 19·45 Радієвий денник. 20·00 „Поворот моряків". 20·15 Збірний концерт. 21·55 „На овиді". 22·15 Збірний концерт. 22·40 Оповістки. 23·00—24·00 Танкова музика з львівської „Багателі". 12·15, 14.45, 15·25, 19·25, 22·10 Ґрамофонові плити.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український театр під адм. пров. І. Волощука.

ДУБЕЦЬКО.
8. X. — Ой не ходи Грицю
9. X. — Циганка Аза.

ЯРОСЛАВ: з поворотом ще 2 вистави.
10. X. — Циганка Аза.
11. X. — Наталка Полтавка.

ПЕРЕМИШЛЬ:
12. X. — Хмара.
13. X. — Для щастя (премера).

Перед виїздом на захід театр доповнить хор і прийме 1 тенора, 1 сопрана і 1 танцера нар. танців. — Оферти прошу слати на руки І. Волощука. Адреса в часописах.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Маґістрат кор. стол. м Львова. Відділ I. Л. 8767/I/31.

У Львові, дня 2. жовтня 1931.

Оголошення.

Маґістрат кор. стол. м. Львова оголошує переторг на доставу зимових убрань і плащів для нижчих службовиків Маґістрату. — Подрібне оголошення в урядовій „Ґазеті Львовскій" ч 232. з дня 8. жовтня 1931

Президент кор. стол. м. Львова в. з.
637 **Францішек Іжик в. р.**

Подяка

родини пок. Мих. Галущинського.

Дня 25. вересня п. р. нестало між живими нашого найдорожчого Батька і Брата — голови „Просвіти" та члена всіх українських товариств і установ — бл. п. **Михайла Галущинського**. Відійшов від нас несподівано, по короткій, тяжкій недузі. Цю вельми діймаючу втрату, а з нею й тяжке горе відчули не тільки ми, але й ціле громадянство, що поспішило нам з розрадою, потіхою та поміччю, а своє велике привязання та пошану для Покійника виявило влаштуванням справді величавих і небувалих похоронів. — Тому почуваємося до обовязку зложити ось-тут прилюдно щиросердечну подяку всім тим Високоповажаним Громадянам, Високопреподобним Отцям, Товариствам, Установам та їх відпоручникам, які в тій жахливій для нас хвилині були ласкаві словом, телеграмою чи письмом на руки дітей, братів чи сестри Покійного, як також Головного Виділу Т-ва „Просвіта" чи ЦК УНДО зложити своє співчування та причинитися до звеличання сумного похоронного обряду.

Зокрема складаємо щиру подяку ВП. Папам лікарям: д-рам Бурачинському, Дзеровичеві, Паньчишинові і Приймі за безкорисну і дбайливу опіку біля Покійного в часі його недуги. ВП. Панству д-рові Дмитрові й Іванні Левицьким, Таранькам, д-рам Шухевичам, д-рові Федакові, о. Стефановичеві, о. прал. Куницькому, ред. Мудрому, дир. Колтунюкові, дир. Заячківському, д-рові Бриньові, дир. Магалясові й урядовцям „Просвіти" Петрикові, Полюзі, Волосиньському і Петренкові за часте відвідування Покійного в часі недуги та батьківську прихильність і опіку для його дітей. Головному Виділові Т-ва „Просвіта" за уладження своїми заходами величавих похоронів. Їх Ексцеленції Митрополитові Андреєві Шептицькому за ласкаве відправлення жалібного богослуження в церкві Успення Пр. Б. ВПр. Отцям пралатам Пісецькому і Куницькому за провід у похоронах і всьому ВПр Духовенству, а саме о.о. крилошанам Яцковському, Ковальському, Лопатинському, Лицинякові, Лужницькому, о. Ректорові Богосл. Академії — д-рові Сліпому, о. крилошанинові Стекові, делеґатові зі Станиславова й о. крил. Гірнякові з Винник, о. о. Василіянам Лискові, Готрі і Баранникові, львівським парохам о. Садовському і Туркевичеві, о. о. проф. Громницькому, Застирцеві, д-рові Костельникові, д-рові Конрадові, Галянтові, Горчинському, Шпитковському, Бучацькому, Хоминові, ВПр. о.о. Белеєві, Блозовському, Василівові, Дзеданкові, Ладі, Новосадові, д-рові Стасюкові і Чеменинському за участь у похоронах. Всім В. П. промовцям, а саме: д-рові Дмитрові Левицькому, інж. Твориддові, о прал. Куницькому, д-рові В. Загайкевичеві, мец. Корчинському, д-рові М. Коновальцеві, пос. Хруцькому, судді Сабатові, пос. Кузикові, д-рові Ваньові, д-рові Окуневському і п. Петрикові дякуємо за прощальні слова, виголошені в часі похоронів і над могилою Покійного. Сестрам Служебницям за повну посвяти опіку в часі недуги й участь у похоронах. ВП. членам Української Парляментарної Репрезентації обох посольських клюбів, ВП. П. Віцемаршалкові Сойму д-рові К. Левицькому та Вп. Послам д-рові З. Стронському, Войтовичеві і Зоммерштайнові за участь у похоронах, Делеґатам Філій і Читалень „Просвіти", хорові „Сурма" під упр. п. Охримовича і хорові з Винник, орхестрам „Зорі", з Лисинич, Підберезець і Збоїск. Делеґаціям всіх тих Товариств, що зложили вінці на домовині Покійного. Учням народніх і середніх шкіл Львова та учительству, що ними проводило. Всім Приятелям, Товаришам, Знайомим і всім тим, що своєю участю в похоронах причинилися до звеличання того сумного обряду. Вкінці всім поодиноким Громадянам і Товариствам та Установам, студентським секціям та корпораціям за вияви свого співчування для рідні Покійника щиро-українське Спасибіг!

Богдан, Галя, Наталка — діти; Стефанія Фіґолева — сестра; о. д-р Тит, проф. Іван і д-р Микола Галущинські — брати.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.